

KOMUNIKAT KOMISJI

Aktualizacja danych wykorzystywanych do obliczania kar ryczałtowych i okresowych kar pieniężnych wskazywanych Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez Komisję w ramach postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego

(2022/C 74/02)

I. Wprowadzenie

W świetle Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w przypadku wniesienia przez Komisję sprawy przeciwko państwu członkowskiemu do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z uchybieniem przez to państwo jednemu z zobowiązań, które na nim ciążyą na mocy Traktatów, Trybunał Sprawiedliwości może nałożyć sankcje finansowe w dwóch sytuacjach:

- (a) jeżeli państwo członkowskie nie wprowadziło niezbędnych środków zapewniających wykonanie wcześniejszego wyroku Trybunału stwierdzającego naruszenie prawa UE (art. 260 ust. 2 TFUE);
- (b) jeżeli państwo członkowskie uchybiło obowiązkowi poinformowania o środkach podjętych w celu transpozycji dyrektywy przyjętej zgodnie z procedurą ustawodawczą (art. 260 ust. 3 TFUE) ⁽¹⁾.

W obydwu przypadkach sankcja nałożona przez Trybunał Sprawiedliwości może składać się z *kary ryczałtowej*, aby ukarać za kontynuowanie naruszenia ⁽²⁾, oraz *dziennej kary pieniężnej*, aby skłonić dane państwo członkowskie do możliwie jak najszybszego zaprzestania naruszenia po wydaniu wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości ⁽³⁾. Komisja proponuje wysokość kwoty sankcji finansowych Trybunałowi Sprawiedliwości, który wydaje ostateczną decyzję w tej sprawie.

Ogólne podejście Komisji do obliczania proponowanych sankcji jest dobrze ugruntowane. Od 1997 r. ⁽⁴⁾ i zgodnie z kolejnymi komunikatami ⁽⁵⁾ stosowane przez Komisję podejście odzwierciedla zarówno zdolność płatniczą danego państwa członkowskiego, jak i jego znaczenie instytucjonalne. Uwzględnia się je za pomocą tzw. *współczynnika „n”* ⁽⁶⁾. Do celów obliczania proponowanych kwot sankcji przez Komisję łączy się go z innymi współczynnikami: współczynnikiem wagi uchybienia i współczynnikiem czasu trwania.

Obliczanie współczynnika „n” jest oparte na produkcie krajowym brutto (PKB) państw członkowskich i liczbie miejsc przedstawicieli w Parlamencie Europejskim przypadających na każde państwo członkowskie. Metodę obliczania współczynnika kilkakrotnie aktualizowano ⁽⁷⁾, ostatnio dnia 13 kwietnia 2021 r. ⁽⁸⁾, kiedy to Komisja dostosowała metodę po wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z Unii Europejskiej.

⁽¹⁾ W komunikacie Komisji z 2011 r. w sprawie stosowania art. 260 ust. 3 TFUE (Dz.U. C 12 z 15.1.2011, s. 1) oraz komunikacie Komisji z 2017 r. zatytułowanym „Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu” (Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 10.) podkreślono, że Komisja stosuje tę samą metodykę, co metodyka określona w komunikacie z 2005 r. (komunikat w sprawie stosowania art. 228 Traktatu WE (SEC(2005) 1658)) do obliczania kar pieniężnych na mocy art. 260 ust. 3 TFUE.

⁽²⁾ Komunikat przewodniczącego: przekształcona wersja komunikatu w sprawie stosowania art. 228 Traktatu WE (SEC(2005) 1658), pkt 10.3.

⁽³⁾ SEC(2005) 1658, pkt 14.

⁽⁴⁾ Metoda obliczania okresowych kar pieniężnych przewidziana w art. 171 Traktatu WE (Dz.U. C 63 z 28.2.1997, s. 2).

⁽⁵⁾ Zob. w szczególności komunikat Komisji – Stosowanie art. 260 ust. 3 Traktatu (Dz.U. C 12 z 15.1.2011, s. 1) oraz komunikat Komisji – Prawo Unii: lepsze wyniki dzięki lepszemu stosowaniu (Dz.U. C 18 z 19.1.2017, s. 10).

⁽⁶⁾ SEC(2005) 1658, pkt 14. Współczynnik „n” oblicza się w następujący sposób: $\sqrt{\frac{PKB_n}{PKB_{sr}} \times \frac{l.miejsc_n}{l.miejsc_{sr}}}$, gdzie: PKB_n = PKB danego państwa członkowskiego, w mln euro; PKB_{sr} = średni PKB wszystkich państw członkowskich; l.miejsc_n = liczba miejsc danego państwa członkowskiego w Parlamencie Europejskim; l.miejsc_{sr} = średnia liczba miejsc wszystkich państw członkowskich w Parlamencie Europejskim.

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji – Zmiana metody obliczania kar ryczałtowych i okresowych kar pieniężnych, proponowanych przez Komisję w postępowaniach o naruszenie przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, C(2019) 1396 final (Dz.U. C 70 z 25.2.2019, s. 1).

⁽⁸⁾ Komunikat Komisji – Dostosowanie sposobu obliczania kar ryczałtowych i okresowych kar pieniężnych proponowanych przez Komisję w postępowaniach w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego toczących się przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii, C(2021) 2283 final (Dz.U. C 129 z 13.4.2021, s. 1).

W komunikacie z 2010 r.⁽⁹⁾ w sprawie aktualizacji danych wykorzystywanych do obliczania tej wartości, Komisja określiła, że współczynnik „n” oraz inne dane makroekonomiczne powinny być co roku dostosowywane⁽¹⁰⁾ w celu uwzględnienia zmian inflacji i PKB.

Tegoroczna aktualizacja⁽¹¹⁾ opiera się na zmianach w zakresie inflacji i PKB każdego państwa członkowskiego. Odpowiednimi danymi statystycznymi dotyczącymi stopy inflacji i PKB, które należy wykorzystać do obliczeń, są dane ustalone na dwa lata przed przeprowadzeniem aktualizacji (tzw. „zasada n-2”), czyli w 2020 r., gdyż dwa lata to minimalny okres konieczny do zgromadzenia stosunkowo stabilnych danych makroekonomicznych. Stopę inflacji dla roku referencyjnego ustala się na poziomie 1,6 %.

Ważnym czynnikiem wpływającym na tegoroczną aktualizację jest pandemia COVID-19. Pandemia wywarła w 2020 r. silny wpływ na PKB państw członkowskich. Przejawiał się on spadkiem o 4,4 % na poziomie UE-27 i różnym wpływem na poziomie krajowym, co z kolei ma wpływ na współczynniki „n”.

II. Elementy aktualizacji

Lista kryteriów ekonomicznych, które należy aktualizować, jest następująca:

- jednolita stawka ryczałtowa dla okresowych kar pieniężnych⁽¹²⁾, obecnie wynosząca 2 683 EUR⁽¹³⁾, którą należy zaktualizować zgodnie ze stopą inflacji,
- jednolita stawka ryczałtowa dla kary ryczałtowej⁽¹⁴⁾, obecnie wynosząca 895 EUR⁽¹³⁾, którą należy zaktualizować zgodnie ze stopą inflacji,
- współczynnik „n” dla 27 państw członkowskich, który należy zaktualizować zgodnie ze zmianami PKB danego państwa członkowskiego przy uwzględnieniu liczby miejsc w Parlamencie Europejskim przyznanych danemu państwu; współczynnik „n” jest taki sam dla obliczania kar ryczałtowych oraz dziennych kar pieniężnych,
- minimalne kary ryczałtowe⁽¹⁶⁾, które należy zaktualizować zgodnie ze stopą inflacji.

III. Aktualizacje

W przypadku wnoszenia do Trybunału Sprawiedliwości sprawy na podstawie art. 260 ust. 2 i 3 TFUE Komisja będzie stosować następujące zaktualizowane dane do obliczania wysokości sankcji pieniężnych (kary ryczałtowe lub okresowe kary pieniężne):

- 1) jednolita stawka ryczałtowa wykorzystywana do obliczania kwoty okresowej kary pieniężnej wynosi 2 726 EUR;
- 2) jednolita stawka ryczałtowa wykorzystywana do obliczania kwoty dziennej służącej ustaleniu kary ryczałtowej wynosi 909 EUR;
- 3) współczynniki „n” i minimalne kary ryczałtowe dla 27 państw członkowskich UE wynoszą:

Państwo członkowskie	Specjalny współczynnik „n”	Minimalna kara ryczałtowa (1 000 EUR)
Belgia	0,860	1 940
Bułgaria	0,280	632
Czechy	0,590	1 331

⁽⁹⁾ SEC(2010) 923/3.

⁽¹⁰⁾ Zob. aktualizacje w 2011 r. [SEC(2011) 1024 final], 2012 r. [C(2012) 6106 final], w 2013 r. [C(2013) 8101 final], 2014 r. [C(2014) 6767 final], 2015 r. [C(2015) 5511 final], 2016 r. [C(2016) 5091 final], 2017 r. [C(2017) 8720 final], 2018 r. [C(2018) 5851 final], 2019 r. [C(2019) 6434 final] i w 2020 r. [C(2020) 6043 final] w celu corocznego dostosowania danych ekonomicznych.

⁽¹¹⁾ Dane dotyczące PKB na potrzeby tegorocznej aktualizacji zostały pobrane w dniu 10 stycznia 2022 r. Inflację mierzy się za pomocą domyślnego deflatora PKB.

⁽¹²⁾ Wysokość dziennej kary pieniężnej oblicza się, mnożąc *jednolitą stawkę ryczałtową* najpierw przez *współczynniki wagi uchybienia i czasu trwania uchybienia*, a następnie przez współczynnik „n”.

⁽¹³⁾ C(2021) 2283 final.

⁽¹⁴⁾ Dzienną kwotę kary ryczałtowej oblicza się, mnożąc *jednolitą stawkę ryczałtową* (inną niż kwota dziennych kar pieniężnych) przez *współczynnik wagi naruszenia i współczynnik „n”*. Kwotę ryczałtową oblicza się następnie na podstawie *liczby dni trwania uchybienia* (od pierwszego wyroku Trybunału do wykonania orzeczenia lub do czasu wydania wyroku w sprawach na podstawie art. 260 ust. 2 TFUE, albo od daty transpozycji dyrektywy do dnia jej wykonania lub do czasu wydania wyroku w sprawach na podstawie art. 260 ust. 3 TFUE). Kara ryczałtowa obliczona na tej podstawie powinna mieć zastosowanie w przypadku, gdy wynik powyższych obliczeń przekracza minimalną kwotę kary ryczałtowej.

⁽¹⁵⁾ C(2021) 2283 final.

⁽¹⁶⁾ Minimalna stała kara ryczałtowa ustalana jest dla każdego państwa członkowskiego w oparciu o specjalny współczynnik „n”. Minimalna stała kara ryczałtowa zostanie wskazana Trybunałowi w przypadkach, gdy zsumowane kwoty dziennych kar ryczałtowych nie przekraczają minimalnej stałej kary ryczałtowej.

Państwo członkowskie	Specjalny współczynnik „n”	Minimalna kara ryczałtowa (1 000 EUR)
Dania	0,580	1 308
Niemcy	5,000	11 277
Estonia	0,120	271
Irlandia	0,610	1 376
Grecja	0,520	1 173
Hiszpania	2,260	5 097
Francja	3,750	8 458
Chorwacja	0,220	496
Włochy	3,110	7 014
Cypr	0,100	226
Łotwa	0,140	316
Litwa	0,210	474
Luksemburg	0,170	383
Węgry	0,470	1 060
Malta	0,080	180
Niderlandy	1,340	3 022
Austria	0,750	1 692
Polska	1,450	3 270
Portugalia	0,570	1 286
Rumunia	0,750	1 692
Słowenia	0,170	383
Słowacja	0,320	722
Finlandia	0,510	1 150
Szwecja	0,880	1 985

Powyższe zaktualizowane dane będą wykorzystywane przez Komisję przy podejmowaniu przez nią decyzji dotyczącej wniesienia sprawy do Trybunału Sprawiedliwości na podstawie art. 260 TFUE, począwszy od daty przyjęcia niniejszego komunikatu.